

Knihovna pro geometrii v rovině

Jak se vytvářejí knihovny v jazyce TypeScript

Jiří Cihelka

Gymnázium Christiana Dopplera

5. března 2024

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Cíle mé ročníkové práce

Cíl práce

Vytvořit a publikovat knihovnu pro jazyk TypeScript, která bude efektivně využívat moderních nástrojů a která bude splňovat běžně očekávané standardy pro takovou knihovnu. Knihovna poskytuje třídy a funkce pro manipulaci s geometrickými objekty v rovině.

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript**
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Co je TypeScript?

- Rozšíření jazyka JavaScript

Co je TypeScript?

- Rozšíření jazyka JavaScript
- Přidává statické typování

Co je TypeScript?

- Rozšíření jazyka JavaScript
- Přidává statické typování
- Transpiluje se do JavaScriptu

Příklad - JavaScript

```
function filter(array, predicate) {  
    var result = [];  
    for (var i = 0; i < array.length; i++) {  
        if (predicate(array[i])) {  
            result.push(array[i]);  
        }  
    }  
    return result;  
}
```

Obrázek: Příklad implementace funkce `filter[2]` v jazyce JavaScript.

Příklad - TypeScript

```
function filter<T>(array: Array<T>, predicate: (value: T) =>
boolean): Array<T> {
    var result: Array<T> = [];
    for (var i = 0; i < array.length; i++) {
        if (predicate(array[i])) {
            result.push(array[i])
        }
    }
    return result;
}
```

Obrázek: Přepis funkce z předchozího slidu do TypeScriptu.

Příklad - TypeScript (moderní syntaxe)

```
function filter<T>(array: Array<T>, predicate: (item: T) =>  
boolean): Array<T> {  
    const result: Array<T> = [];  
    for (const item of array) {  
        if (predicate(item)) {  
            result.push(item)  
        }  
    }  
    return result;  
}
```

Obrázek: Přepis funkce z předchozího slidu za použití moderní syntaxe.

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny**
- 4 Vývoj knihoven
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Co jsou knihovny

Definice (Softwarová knihovna)

Knihovna je souhrn procedur, funkcí, konstant, datových typů a tříd, který může být využíván více počítačovými programy.[3]

Důležité vlastnosti knihoven

- Jsou znovupoužitelné (nezávislé na konkrétním programu)

Důležité vlastnosti knihoven

- Jsou znovupoužitelné (nezávislé na konkrétním programu)
- Jsou stabilní (změny API jsou vzácné a verzované)

Důležité vlastnosti knihoven

- Jsou znovupoužitelné (nezávislé na konkrétním programu)
- Jsou stabilní (změny API jsou vzácné a verzované)
- Jsou dokumentované (API je zdokumentováno)

Důležité vlastnosti knihoven

- Jsou znovupoužitelné (nezávislé na konkrétním programu)
- Jsou stabilní (změny API jsou vzácné a verzované)
- Jsou dokumentované (API je zdokumentováno)
- Jsou testované

Důležité vlastnosti knihoven

- Jsou znovupoužitelné (nezávislé na konkrétním programu)
- Jsou stabilní (změny API jsou vzácné a verzované)
- Jsou dokumentované (API je zdokumentováno)
- Jsou testované
- Jsou rozšiřitelné (lze je rozšiřovat bez změny API)

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven**
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Vývoj knihoven

Vývoj knihoven se příliš neliší od vývoje běžných velkých aplikací. Je na něm ale jednodušší ukázat důležité koncepty, které se nám mohou jevit při vývoji menších projektů zbytečné.

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven**
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Verzování - kód

Verzování kódu nám umožňuje:

- Uchovávat historii změn
- Spolupracovat na kódu
- Zpětně se vracet ke starším verzím v případě chyby

Verzování - Git

K verzování kódu knihovny jsem zvolil nástroj Git s webovou službou GitHub.

Verzování - Git

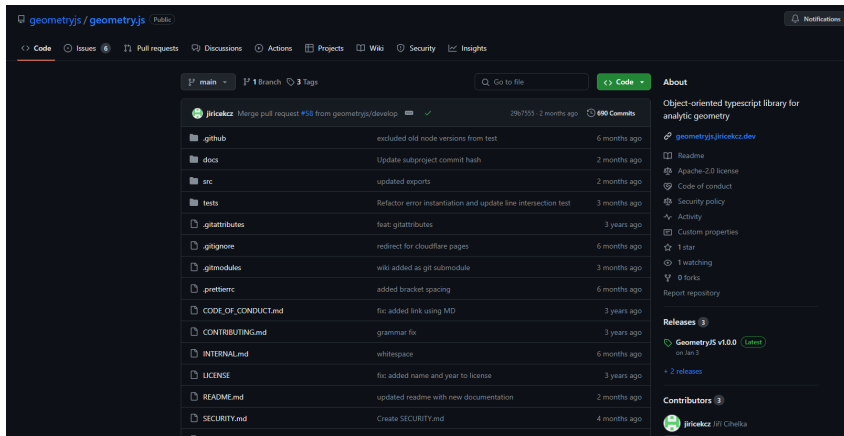
K verzování kódu knihovny jsem zvolil nástroj Git s webovou službou GitHub.
Tuto kombinaci jsem zvolil převážně protože:

- Git je zdaleka nejpoužívanější nástroj pro verzování kódu na světě
- GitHub nabízí výhodné podmínky pro open-source projekty a vše, co potřebuji, je zdarma
- Projekt je snadno vyhledatelný a má přehlednou stránku repozitáře přímo na GitHubu

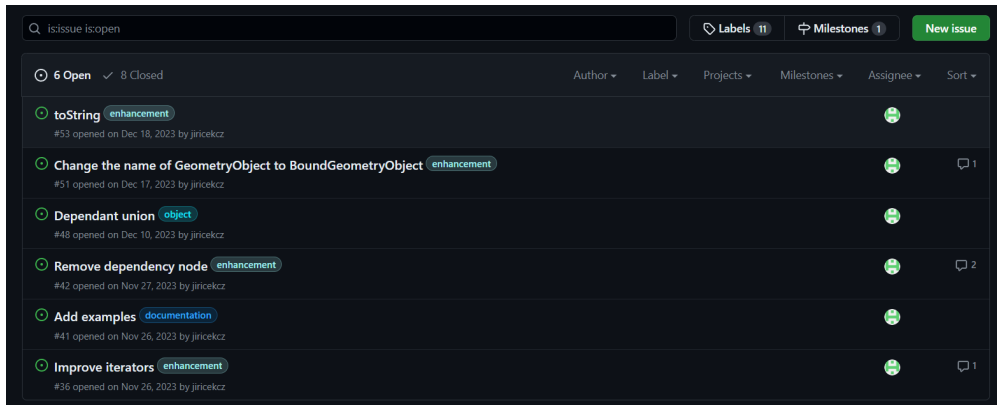
Verzování - Stránka projektu na GitHubu

Obrázek: Ukázka repozitáře na GitHubu

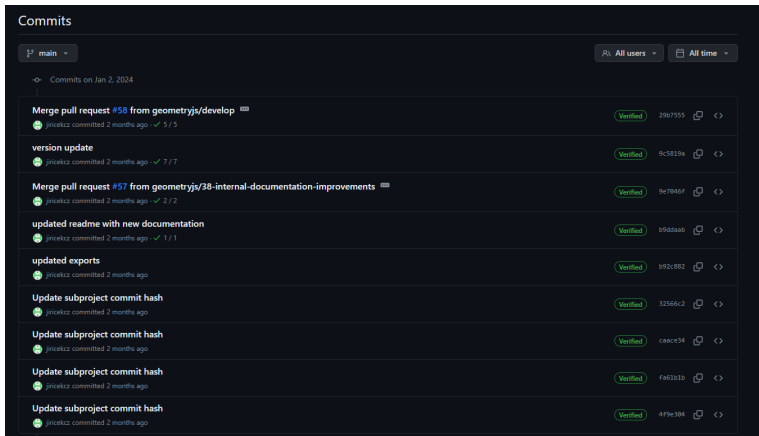
Verzování - Stránka projektu na GitHubu

Obrázek: Ukázka správy issues na GitHubu

Verzování - Stránka projektu na GitHubu

Obrázek: Ukázka historie commitů na GitHubu

Verzování - Vydání

Definice (Vydání)

Vydání (release) je označení určité verze kódu.

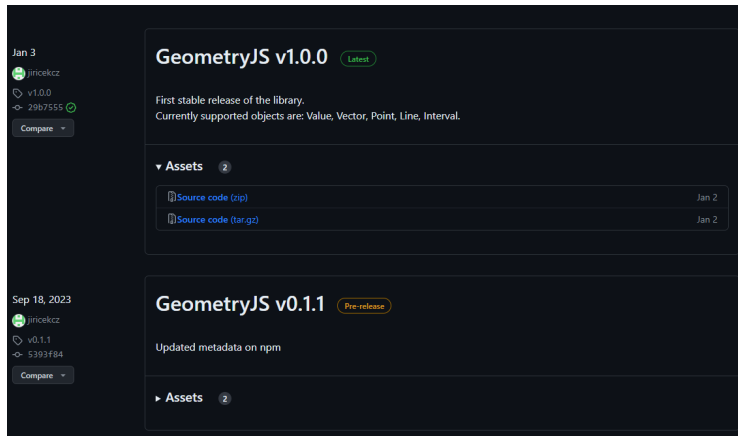
Číslování vydání

Standardní způsob číslování vydání je pomocí tzv. **Semantic Versioning**[1]

Zjednodušeně: MAJOR.MINOR.PATCH

Verzování - Ukázka vydání

Obrázek: Ukázka vydání na GitHubu

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven**
  - Verzování
  - **Správa závislostí a publikace**
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Správce balíčků

Definice (Správce balíčků)

Správce balíčků (package manager) je nástroj pro správu softwaru a jeho závislostí.[4]

Správce balíčků

Definice (Správce balíčků)

Správce balíčků (package manager) je nástroj pro správu softwaru a jeho závislostí.[4]

Správce balíčků umožní publikaci, instalaci a aktualizaci vydání knihovny.

Správce balíčků - Ukázka NPM

@jiricekcz/geometry.js

1.0.0 • Public • Published 2 months ago

 Readme

 Code Beta

 0 Dependencies

 0 Dependents

 3 Versions

Geometry JS

Geometry JS is a JavaScript/TypeScript library for creating and manipulating 2D geometry objects.

Table of contents

- Geometry JS
  - Table of contents
  - Getting started
  - Documentation
  - Requirements
  - Usage

Getting started

Install the library using npm:

```
npm install @jiricekcz/geometry-js
```


Install

```
> npm i @jiricekcz/geometry.js
```

Repository

 github.com/geometryjs/geometry.js

Homepage

 geometryjs.jiricekcz.dev

Weekly Downloads

2

Version

1.0.0

License

ISC

Unpacked Size

493 kB

Total Files

447

Issues

-

Pull Requests

-

Obrázek: Ukázka správce balíčků NPM

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven**
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování**
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Automatizované testování

Automatizované testování

Automatizací testů si ušetříme práci a zároveň získáme jistotu, že naše knihovna funguje tak, jak má. Programy pro automatizované testování nám také mohou poskytnout informaci o pokrytí kódu testy.

Automatizované testování - Jest

Spouštěné lokálně v příkazové řádce

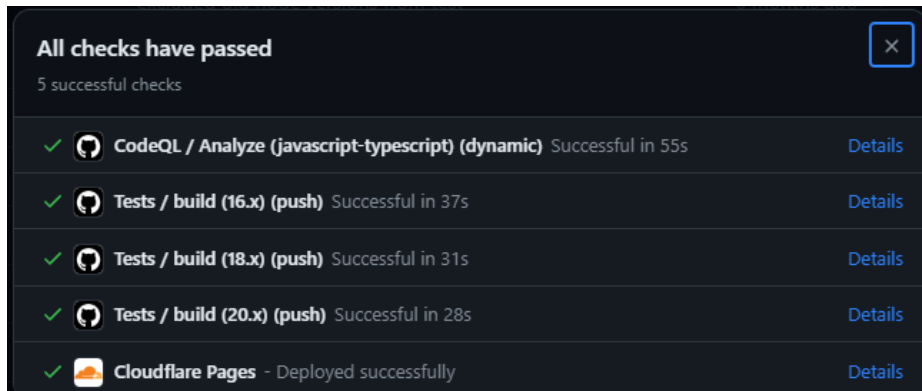
```
Test Suites: 28 passed, 28 total
Tests:       793 passed, 793 total
Snapshots:   0 total
Time:        7.31 s, estimated 9 s
Ran all test suites.
```

Obrázek: Výsledek automatizovaných testů pomocí Jestu.

Automatizované testování - Jest

Automaticky spouštěné při pushi na GitHub

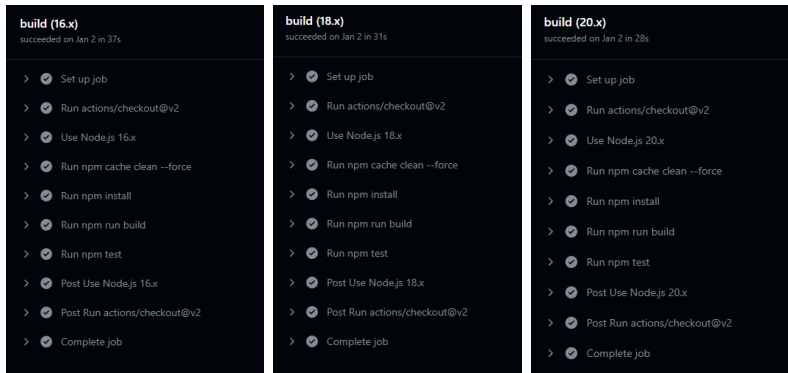

Obrázek: Výsledek „GitHub Actions“ při pushi na GitHub.

Automatizované testování - Jest

Automaticky spouštěné při pushi na GitHub

Obrázek: Podrobný výsledek testů při pushi na GitHub.

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven**
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Uživatelská dokumentace

Uživatelská dokumentace

Uživatelská dokumentace je důležitá pro uživatele knihovny, kteří se snaží pochopit, jak knihovnu používat. Měla by být jednoduchá a srozumitelná. Měla by zároveň popisovat jednotlivé funkce knihovny.

Uživatelská dokumentace - TypeDoc

Generování dokumentace z kódu

TypeDoc

TypeDoc je nástroj, který umožňuje generovat dokumentaci z kódu. Dokumentace je generována z komentářů v kódu.

Uživatelská dokumentace - TypeDoc

Ukázka komentáře v JSDoc syntaxi

```
/**
 * Calculates the n-th number of the fibonacci sequence
 * @param n The number of the fibonacci sequence to calculate
 * @returns The n-th number of the fibonacci sequence
 *
 * @see {@link https://en.wikipedia.org/wiki/Fibonacci_number |
Fibonacci number}
 * @throws {TypeError} If n is not a positive integer
 * @throws {RangeError} If n is greater than 1476
 *
 * @example
 * fibonacci(0); // 0
 * fibonacci(1); // 1
 * fibonacci(2); // 1
 * fibonacci(3); // 2
 * fibonacci(4); // 3
 */
declare function fibonacci(n: number): number;
```

Obrázek: Ukázka komentáře v JSDoc syntaxi.

Uživatelská dokumentace - TypeDoc

Ukázka metody `normalize` rozhraní `Vector`

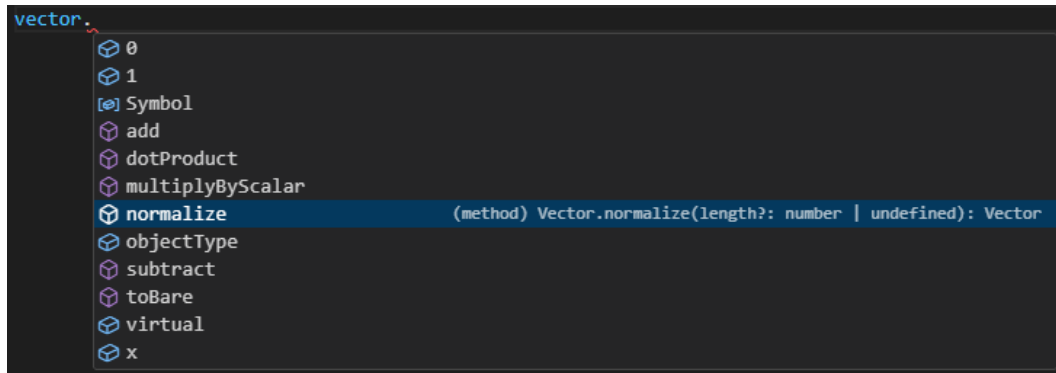
```
/**  
 * Normalizes the vector to a length, defaulting to 1, to create a  
 * new vector.  
 * @param length The length to normalize to.  
 * @returns A new vector with the same direction as this vector and  
 * the given length.  
 */  
normalize(length?: number): Vector;
```

Obrázek: Ukázka komentáře v JSDoc syntaxi z knihovny.

Uživatelská dokumentace - TypeDoc

Ukázka metody `normalize` rozhraní `Vector`

Obrázek: Ukázka IntelliSense v editoru Visual Studio Code.

Uživatelská dokumentace - TypeDoc

Ukázka metody `normalize` rozhraní `Vector`

```
normalize(length?: number | undefined): Vector
```

The length to normalize to.

Normalizes the vector to a length, defaulting to 1, to create a new vector.

@returns — A new vector with the same direction as this vector and the given length.

Obrázek: Ukázka detailu IntelliSense v editoru Visual Studio Code.

Uživatelská dokumentace - TypeDoc

Ukázka metody `normalize` rozhraní `Vector`

`normalize`

`normalize(length?): Interfaces.Vector`

Normalizes the vector to a length, defaulting to 1, to create a new vector.

Parameters

- Optional **length:** *number*

The length to normalize to.

Returns *Interfaces.Vector*

A new vector with the same direction as this vector and the given length.

Defined in [src/interfaces/vector.ts:76](#)

Obrázek: Ukázka webové dokumentace.

Programátorská dokumentace

GitHub Wiki

Programátorská dokumentace

Programátorská dokumentace je důležitá pro vývojáře, kteří chtějí přispívat do knihovny. Měla by obsahovat informace o tom, jak knihovnu spravovat, jak ji testovat a jak ji publikovat. Také by měla obsahovat informace o tom, jak knihovnu rozšířit.

Programátorská dokumentace

[GitHub Wiki](#)

Programátorská dokumentace

Programátorská dokumentace je důležitá pro vývojáře, kteří chtějí přispívat do knihovny. Měla by obsahovat informace o tom, jak knihovnu spravovat, jak ji testovat a jak ji publikovat. Také by měla obsahovat informace o tom, jak knihovnu rozšířit.

[GitHub Wiki](#)

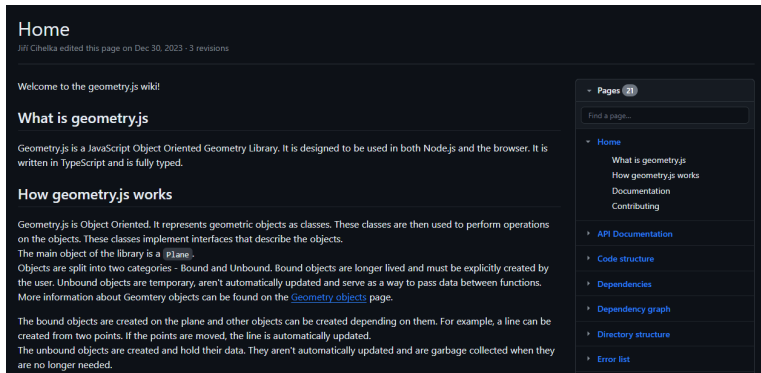
GitHub Wiki je jednoduchý nástroj, který umožňuje vytvářet programátorskou dokumentaci. Je součástí každého repozitáře na GitHubu.

Programátorská dokumentace

GitHub Wiki

Obrázek: Ukázka domovské stránky GitHub Wiki.

Obsah

- 1 Cíle mé ročníkové práce
- 2 Programovací jazyk TypeScript
- 3 Co jsou knihovny
- 4 Vývoj knihoven
  - Verzování
  - Správa závislostí a publikace
  - Automatizované testování
  - Programátorská a uživatelská dokumentace
- 5 Příklady využití knihovny

Příklady využití

Sestavení minimalistického modelu

```
import * as GeometryJS from '@jiricekcz/geometry.js';
```


Příklady využití

Sestavení minimalistického modelu

```
import * as GeometryJS from '@jiricekcz/geometry.js';  
const plane = GeometryJS.createPlane();
```


Příklady využití

Sestavení minimalistického modelu

```
import * as GeometryJS from '@jiricekcz/geometry.js';

const plane = GeometryJS.createPlane();

const x = plane.createValue(1);
const y = plane.createReadOnlyValue(2);
```


Příklady využití

Sestavení minimalistického modelu

```
import * as GeometryJS from '@jiricekcz/geometry.js';

const plane = GeometryJS.createPlane();

const x = plane.createValue(1);
const y = plane.createReadOnlyValue(2);

const A = plane.createPointFromTwoValues(x, y);
const B = plane.createPointFromCoordinates(3, 4);
```


Příklady využití

Sestavení minimalistického modelu

```
import * as GeometryJS from '@jiricekcz/geometry.js';

const plane = GeometryJS.createPlane();

const x = plane.createValue(1);
const y = plane.createReadOnlyValue(2);

const A = plane.createPointFromTwoValues(x, y);
const B = plane.createPointFromCoordinates(3, 4);

const l = plane.createLineFromTwoPoints(A, B);
```


Příklady využití

Sestavení minimalistického modelu

```
import * as GeometryJS from '@jiricekcz/geometry.js';

const plane = GeometryJS.createPlane();

const x = plane.createValue(1);
const y = plane.createReadOnlyValue(2);

const A = plane.createPointFromTwoValues(x, y);
const B = plane.createPointFromCoordinates(3, 4);

const l = plane.createLineFromTwoPoints(A, B);

const O = plane.createPointFromCoordinates(0, 0);
```


Příklady využití

Sestavení minimalistického modelu

```
import * as GeometryJS from '@jiricekcz/geometry.js';

const plane = GeometryJS.createPlane();

const x = plane.createValue(1);
const y = plane.createReadOnlyValue(2);

const A = plane.createPointFromTwoValues(x, y);
const B = plane.createPointFromCoordinates(3, 4);


const l = plane.createLineFromTwoPoints(A, B);


const O = plane.createPointFromCoordinates(0, 0);

const k = plane.constructPerpendicularLineFromPoint(l, O);
```


Zdroje I

 Tom Preston-Werner.
Semantic versioning 2.0.0.
<https://semver.org/spec/v2.0.0.html>.

 Wikipedia contributors.
Filter (higher-order function) — Wikipedia, the free encyclopedia.
[https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Filter_\(higher-order_function\)&oldid=1080346575](https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Filter_(higher-order_function)&oldid=1080346575), 2022.
[Online; accessed 3-March-2024].

Zdroje II

Wikipedie.

Knihovna (programování) — wikipedie: Otevřená encyklopedie.

[https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Knihovna_\(programov%C3%A1n%C3%AD\)&oldid=23265368](https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Knihovna_(programov%C3%A1n%C3%AD)&oldid=23265368), 2023.

[Online; navštíveno 03. 03. 2024].

Wikipedie.

Správce balíčků — wikipedie: Otevřená encyklopedie.

https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Spr%C3%A1vce_bal%C3%AD%C4%8Dk%C5%AF&oldid=23024887, 2023.

[Online; navštíveno 03. 03. 2024].

Odkazy

Odkazy na součásti projektu

Název	Odkaz
Tato prezentace	https://geometryjs-showcase.jiricekcz.dev/presentation.pdf
Ročníková práce	https://geometryjs-showcase.jiricekcz.dev/document.pdf
Kód	https://github.com/geometryjs/geometry.js
NPM balíček	https://www.npmjs.com/package/@jiricekcz/geometry.js
Dokumentace	https://geometryjs.jiricekcz.dev/

